

TÁJÉKOZTATÓ

Jelentősen csökkent a visszaélések értéke

Budapest, 2024. március 18. – 2023 negyedik negyedében kis mértékű bővülés volt megfigyelhető a fizetési számlák és kártyák tekintetében, míg az internetes elfogadás tovább bővült, egy negyedév alatt 4,9 százalékkal. 2022 negyedik negyedéhez képest az egyedi átutalások száma 5,5 százalékkal nőtt, míg az értékhatár emelés miatt is az azonnali utalások száma 7,6 százalékkal, értéke pedig csaknem 20 százalékkal növekedett. A kártyás vásárlások száma 9,7 százalékkal nőtt, míg a készpénzfelvételek teljes száma 4 százalékkal csökkent. Különösen nagy mértékű volt a növekedés az internetes kártyás vásárlásoknál. Nagy mértékben nőtt a mobiltárcák használata, mind a regisztrált kártyák száma mind az ezeken keresztül bonyolított fizetési forgalom. A fizetési kártyás visszaélések száma és értéke kis mértékben emelkedett az előző negyedévhez képest. Továbbra is az adathalászat és a személyes adatok lopása a leggyakoribb csalási forma. Az átutalásokhoz és beszedésekhez kapcsolódó visszaélések száma és értéke is több mint harmadával csökkent. A szolgáltatók pénzforgalmi bevételei éves alapon 6,8 százalékkal bővültek. 2023 utolsó negyedében a fizetési rendszerek forgalma tekintetében kettős változás volt tapasztalható, míg a VIBER forgalom értéke a negyedév során jelentősen csökkent, addig a Bankközi Klíring Rendszer forgalmának értéke emelkedett. A pénzforgalmi likviditás szintje 2023 utolsó negyedévben a duplájára emelkedett, annak szintje változatlanul bőséges.

A pénzforgalmi infrastruktúrákban a korábbi negyedévekhez hasonló bővülés figyelhető meg. A magyarországi pénzforgalmi szolgáltatóknál vezetett fizetési számlák száma majdnem elérte a 11 millió darabot, negyedéves szinten 0,7 százalékos növekedéssel. Különösen a deviza számlák száma nőtt, negyedéves szinten 1,4 százalékos növekedéssel. Eközben a fizetési kártyák száma 0,3 százalékkal bővült.

Az internetes elfogadási helyek száma továbbra is jelentősen növekedik, 2023 negyedik negyedében 4,9 százalékos növekedéssel meghaladta az 50 000 darabot. Eközben a fizikai elfogadóhelyek száma mindössze 0,1 százalékkal növekedett, viszont az ezeken üzemelő POS terminálok száma 0,7 százalékkal nőtt.

Előző év azonos időszakához képest az egyedi forint átutalások használata csak kis mértékben nőtt, darabszámban 5,5 százalékkal, értékben pedig 2,9 százalékkal bővült a forgalom. Egyre népszerűbb a mobil bankolás, 2023 negyedik negyedében már az összes forint egyedi átutalás 32 százaléka mobilbankon keresztül került benyújtásra. Eközben az átutalások egyre nagyobb része teljesül azonnali átutalásként, részben az azonnali értékhatár növelésnek köszönhetően éves szinten az azonnali átutalások száma 7,6 százalékkal, értéke pedig 19,9 százalékkal növekedett.

Jelentősebb forgalom növekedés volt látható a fizetési kártyák használatában. 2022 negyedik negyedéhez képest a fizetési kártyás vásárlások száma 9,7, értéke pedig 11,3 százalékkal bővült, azonban darabszámban még így is kis mértékű visszaesés volt megfigyelhető az előző negyedévhez képest. Tovább növekedett az online vásárlás népszerűsége, az internetes vásárlásoknál a növekedési arány az átlagot meghaladó, 13,2 illetve 17,1 százalék volt.

A teljes (fizetési kártyás és pénztári) készpénzfelvételi forgalom darabszámban 4,0 értékben pedig 12,7 százalékkal csökkent. E mellett a készpénz befizetések száma 5,5 százalékkal nőtt, értéke viszont 9,7 százalékkal csökkent.

Szintén népszerű a mobiltárcák használata, 2023 negyedik negyedében 23,5 százalékkal nőtt a mobiltárcába regisztrált kártyák száma, így már a fizetési kártyák 28,5 százaléka van összekapcsolva a mobiltelefonnal, ami egy negyedév alatt 5,3 százalékpontos növekedés. Ennek megfelelően jelentős a mobiltárcákkal lebonyolított forgalom is, az előző év azonos időszakához képest az ilyen tranzakciók darabszáma 35,2, összértéke pedig 44 százalékkal növekedett.

A fizetési kártyás visszaélések száma az előző negyedévhez képest kis mértékben növekedett, de nem érte el a 2023 első negyedéves számot, míg ezek összértéke 2,4 százalékkal növekedett előző negyedévhez képest. Ehhez hasonlóan az ezekhez a visszaélésekhez kapcsolódó leírt kár 3,1 százalékkal növekedett, így az ügyfelekre terhelt kár 1,1 milliárd forintot tett ki. A leggyakoribb visszaélési módszerek továbbra is az adathalászat, adat lopás illetve a pszichológiai manipuláció voltak.

A nem kártyás elektronikus pénzforgalomban (átutalás, beszedés) viszont a visszaélések száma és értéke is több mint harmadával csökkent az előző negyedévhez képest (-34,1 illetve -36,8 százalék). Ezzel a 2023 harmadik negyedévi 7 milliárdról 4,3 milliárdra csökkent az ügyfelek által viselt kár. (A sikeres visszaélések számát és értékét a közlemény végén jelzett módszertani változások nem érintették.) A jelentős csökkenés jelzi, hogy banki intézkedésekkel és visszaélés szűrő rendszerek fejlesztésével számottevő előrelépés érhető el a visszaélések kezelésében, még az azonnal teljesülő átutalások esetében is. Fontos kiemelni azonban, hogy egy negyedév adata még nem feltétlenül jelent hosszabb távú trendet, továbbra is fontos a kiemelt elővigyázatosság a visszaélések elkerülése érdekében, mind ügyfél, mind szolgáltatói oldalon.

A negyedév során a magyarországi pénzforgalmi szolgáltatók pénzforgalmi bevételei 222 milliárd forintot értek el, ami 6,8 százalékos bővülés 2022 negyedik negyedévéhez képest. Tovább növekedett a bevételek között a tranzakciószámmal arányos bevételek súlya, így a teljes bevétel 13,7 százalékát tették ki. A bevételek 58,3 százaléka volt a tranzakciók értékével arányos díj. A fizetési kártya elfogadáshoz kapcsolódó bevételek éves alapon a forgalomnövekedéshez hasonlóan, 10,9 százalékkal nőttek.

A VIBER forgalom értéke az előző negyedévhez képest 45,8 százalékkal, míg az előző év azonos időszakához képest 29,5 százalékkal csökkent; tételszám tekintetében 1,0 százalékos csökkenés látható az előző év negyedik negyedévéhez képest, az előző negyedévhez képest pedig 10,2 százalékos csökkenés tapasztalható. Az előző negyedévhez képest tapasztalt 45,8 százalékos csökkenés a forgalmi érték tekintetében a monetáris politikai eszköztár változtatására vezethető vissza, azon belül is a betéti gyorstender kivezetésére. A forgalom értékének és a forgalom tételszámának fenti (betéti gyorstenderrel együtt számolt) változásai következtében a VIBER-ben teljesült átlagos tranzakcióértékek az előző negyedévhez képest 684 millió forinttal, egy év alatt 420 millió forinttal csökkentek. A forgalom csökkenése negyedéves bázison főként az értékpapír ügyletek pénzügyi kiegyenlítésének, a bankközi, és az egyéb tételeknek tudható be, míg az MNB által kibocsátott kéthetes MNB-kötvényre vonatkozó elsődleges piaci ügyletek értéke az utolsó negyedév során megháromszorozódott. A vizsgált időszakban összességében 546 ezer darab tétel teljesült a VIBER-ben, mintegy 569 ezer milliárd forint értékben.

Az előző év azonos időszakához képest a VIBER-tagok átlagos likviditása 85,3 százalékkal, az előző negyedévhez képest 92,7 százalékkal emelkedett, mely éven belüli emelkedés a kötelező tartalékrata emelkedésével járó számlaegyenleg bővülésének és a betéti gyorstender kivezetésének köszönhető. A VIBER-tag hitelintézetek forgalmuk lebonyolításához az előző negyedévhez hasonlóan továbbra sem kényszerültek hitelkeretük jelentős

használatára. A maximális hitelkeret-kihasználtság (MHKK) értéke rendszerszinten alacsony, 0,18 – 0,58 százalék közötti szinten mozgott 2023 utolsó negyedében, azaz a rendszertagoknak átlagosan az összes rendelkezésre álló hitelkeretük csak ekkora részét kellett igénybe venniük.

Az előző év azonos időszakához mérten a Bankközi Klíring Rendszer forgalmának értéke 2,1 százalékkal csökkent, tételszáma 1,0 százalékkal nőtt. 2023 utolsó negyedében összességében 101 millió darab tranzakció került elszámolásra 60 ezer milliárd forint értékben, melyből az azonnali elszámolásban összesen 42 millió darab tranzakció teljesült, mintegy 8 600 milliárd forint értékben. A rendszertagok megfelelő likviditást biztosítottak az azonnali átutalási tranzakciók zavartalan teljesítéséhez.

Módszertani megjegyzések:

Az elkövetési módszerek gyakori változásának megfelelő nyomon követhetősége érdekében a Magyar Nemzeti Bank 2023-tól módosította a visszaélésekkel kapcsolatos módszertanát, így az adatok előző évhez hasonlítása nem mindenhol lehetséges. Valamint a folyamatok pontos nyomon követése céljából a Magyar Nemzeti Bank az adatszolgáltatóktól a sikertelen visszaélések korábbi szélésebb körének jelentését kérte, ide értve a netbankba, mobilbankba történő sikertelen csalárd bejelentkezési kísérleteket is. Ezért a korábbi publikációhoz képest visszamenőlegesen is növekedett a publikációban a sikertelen visszaélések száma.

Technikai segédlet

Az ügyfélátutalások elemzésére a [Pénzforgalmi táblakészlet](#) „Pénzforgalom” alfejezetében megtalálható idősorokat alkalmazzuk. Amennyiben kizárólag a pénzügyi infrastruktúrák működéséről szeretnénk bővebb információkat megtudni, a „Fizetési- és értékpapír elszámolási rendszerek működése” című alfejezetben megtalálható statisztikákat használjuk.

MAGYAR NEMZETI BANK

PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK ÉS PÉNZFORGALOM IGAZGATÓSÁG

STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Részletes táblázatok: [Pénzforgalmi táblakészlet](#)

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu